

Во-первых, многие рассматривают экологические преступления в качестве второстепенных. Но именно такие преступления наносят непоправимый ущерб окружающей среде.

Во-вторых, в экологическом преступлении отсутствует жертва. Ущерб наносится обществу в целом, а не отдельному лицу. Помимо этого, ответчиком по экологическим преступлениям часто выступают различные предприятия. И очень трудно привлечь такого ответчика к суду. Часто это происходит из-за отсутствия правовой базы или высокого положения предприятия в стране и с каждым годом экологических преступлений становится все больше и больше. Это наносит непоправимый ущерб современному обществу. Для решения этой проблемы необходимы усилия всех стран-участников ЕС. Необходимо создание единой нормативно-правовой базы. И лишь в этом случае уголовно-экологическое право будет применяться эффективно, что позволит защитить окружающую среду.

Калашник Ю. В.

студент, Національний університет «Одеська юридична академія»

НЕСТАЧА ПИТНОЇ ВОДИ, ЯК ОДНА З ОСНОВНИХ ПРОБЛЕМ ЛЮДСТВА

Вода вважається колискою життя, без неї неможливе біологічне існування всіх живих організмів, тому що вона є учасником всіх біологічних процесів, що відбуваються у живій природі. Давньогрецькі вчені говорили: «Вода – це життя», а сучасні вчені говорять: «Чиста вода – це здорове життя.» Французький учений Луї Пастер відзначив, що людина, яка на 70 % складається з води, 80 % хвороб випиває з водою [1, 55].

Право на воду, як одне з найголовніших прав людини було визнано світовою спільнотою у ХХІ столітті, так Всесвітня організація охорони здоров'я визначаючи критерії якості життя, поставила фактор води на перше місце. У 2002 році Міжнародна комісія з економічних, соціальних та культурних прав затвердила Коментар 15 в якому зазначено: «Кожний має право на адекватну кількість безпечної води необхідної для: запобігання смерті від зневоднення, зниження ризику від хвороб, пов'язаних з водою, і забезпечення водоспоживання, приготування їжі та дотримання правил особистої та домашньої гігієни». 28 липня 2010 р. Генеральна Асамблея ООН

прийняла резолюцію 64/292, яка визнала право на безпечну воду та санітарію як базове право людини, що має суттєво важливе значення для повноцінного життя та забезпечення всіх інших прав. У вересні 2010 р. Рада ООН з прав людини в резолюції 15/9 підтвердила, що право на безпечну питну воду та санітарію невід'ємне від права на адекватний рівень життя. Крім теоретичного всесвітнього визнання права на воду та санітарію, з'явився і перший міжнародний законодавчий інструмент, що зобов'язує уряди країн забезпечити це право. У 2005 році в Європейському регіоні вступив в силу Протокол про воду та здоров'я до Конвенції Європейської Економічної Комісії ООН про охорону та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер, завданням якого є забезпечення доступу до безпечної води та санітарії для кожного європейця.

Вода хоч і покриває 70,9 % поверхні Землі, але кількість питної води становить тільки 2,5 % від її загальної кількості. Нестача води може стати однією з найважчих проблем людства в XXI столітті і саме нестача води може призвести до широкомасштабних війн між державами. ООН попереджає, що до 2050 р. потреба жителів планети в продовольстві зросте на 70 %. Глобальне споживання води для сільського господарства збільшиться на 19 %. До цього моменту на ці потреби буде задіяно майже 90 % світових ресурсів прісної води [3]. За прогнозами Міжнародного інституту водного господарства, до 2025 року 1 млрд. чоловік житиме у країнах, які відчувають гостру нестачу питної води. Щоб задовольнити побутові та промислові потреби, ці країни будуть змушені скоротити обсяг води, що використовуються у сільському господарстві [2, 71]. Експерти вказують на те, що питна вода нерівномірно розподілена по материках: у Азії проживає 60 % населення планети, проте воно має доступ лише до третини водних ресурсів, велику частину яких входить до Росії. Особливу нестачу відчувають Індія, в якій проживає 1,2 млрд. осіб та Китай, з численністю мешканців у 1,3 млрд. осіб.

Забезпеченість питною водою населення планети невпинно та досить швидко зменшується. За період з 1970 до 2002 року водо забезпечення на душу населення зменшилося майже у двічі. У країнах Західної Європи на душу населення водозабезпечення на душу становить 100-300 л на добу, в Україні в середньому – 250 л на добу, а в містах Київ, Одеса, Луганськ, Запоріжжя – 450-500 л на добу [1, 55].

Але проблема з доступом до питної води існує вже сьогодні, так за даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, наразі доступ до питної води мають 89 % населення Землі. При цьому 783 млн. як і раніше змушені користуватися забрудненими джерелами. Переважна їх кількість – близько 40 % – проживають в Африці на південь від Сахари. Це саме той регіон планети, який демонструє найвищі темпи зростання населення [3].

Проблема питної води в Україні також поступово загострюється. Майже 4,6 млн. українців у 25 регіонах країни отримують воду з відхиленням від нормативних вимог. Хлориди, сульфати, фтор, залізо, нітрати та аміак накопичуються в організмі й «забруднюють» його так само, як до цього забруднили воду. Хлор, як загальноприйнятий засіб дезінфекції водопровідної води в Україні, дуже шкідливий та спричинює безліч важких захворювань – онкологія, хвороби серця і судин, передчасне старіння. Навпаки – вживання чистої води – найкраща профілактика хвороб, починаючи з гастритів та мігрень і закінчуючи астмою, онкологією [4].

Проблема нестачі питної води посилюється у зв'язку: 1) постійним збільшенням населення Землі. Максимальна кількість населення для нормальної життєдіяльності народів може скласти максимум 9 млрд. осіб, що очікується приблизно на середині ХХІ століття; 2) екологічними забрудненнями, що виникають внаслідок розвитку промисловості, для прикладу дуже багато прісної води використовується при добуванні нафти це зумовлено тим, що кількість викачаної нафти треба замінити прісною водою; 3) катастрофами техногенного (наприклад розлив нафти в Мексиканському заливі 20 квітня 2010 року, катастрофа на Японській атомній електростанції внаслідок землетрусу у 2012 році тощо) та природного характеру (землетруси, повені, сильні зливи, селеві потоки тощо), захороненням ядерних та хімічних відходів, відсутність переробки сміття; 4) нераціональністю використання прісної води; 5) глобальною зміною клімату, внаслідок глобального потепління.

Для вирішення проблеми нестачі питної води слід віднести розробку нових технологій для переробки та очищення води, яка полягає в першу чергу в опрісненні морської (солоні) води. Яскравим прикладом виходу проблеми нестачі питної води знайшла Саудівська Аравія, територія якої 95 відсотків займають пустелі. На даний час потреба в прісній воді забезпечується за рахунок непоновлюваних підземних вод (82 %), поверхневих стоків (12 %) і опріснення морської води (6 %). За прогнозами фахівців, виявле-

них запасів підземних вод, вистачить лише на 30 років. Враховуючи виснаження запасів і з метою попередження гострого дефіциту води, в країні побудовані і продовжують будуватися потужні заводи з опріснення морської води. На даний момент на всіх 30 саудівських опріснювальних заводах в сукупності виробляється щодоби близько 3,0 млн. куб. м чистої води. З урахуванням природного приросту населення і зростання господарських потреб протягом найближчих 20 років необхідно майже вдвічі збільшити потужності опріснювальної промисловості. Саудівська Аравія ставить за мету до 2020 р. стати провідною державою світу з виробництва опрісненої води (зараз КСА виробляє 25 % від світового виробництва)[5]. Також воду почали опріснювати інші арабські країни, такі як ОАЕ, Кувейт, Лівія, Іран, Катар, Бахрейн. Затрати на дану процедуру хоч і доволі великі, але необхідні. На даний час опріснена вода складає всього 0,2 % глобального водоспоживання.

Але, споживання опрісненої води може виявитися доволі згубним для людини, оскільки світовий океан містить 70 із 160 відомих сполук на Землі, (магній, сіра, алюміній, уран, мідь золото тощо) знесолюванні установки не спрямовані на саме очищення води. Знесолена вода відноситься до категорії важкою вод. Експерименти над ссавцях показали, що заміщення 25 % водню (протія) в їх тканинах дейтерієм приводить до стерильності тварин, а при вищому вмісті в організмі дейтерію тварини гинуть. З приведених роз'яснень абсолютно очевидна недопустимість використання в процесах, пов'язаних з життєдіяльністю людини і інших організмів навіть опріснених морських вод, якщо з них не видалена важка вода [6]. Так, що в подальшому опріснювальні установки треба удосконалювати і для видалення від важкої води.

Література:

1. Володимир Логін. Вода – ресурс, який визначає шляхи розвитку людства // Вища школа – 2011. – № 9 – 55-60 с.
2. Сергій Біляцький. Майбутні політичні та соціальні проблеми людства // Економіст. Ukrainian Journal.* – 2007 № 7 – 70-71 с.
3. Відомості-UA. com. ООН: Прісної води в світі стає все менше. Від 15.03.2012, <http://vidomosti-ua.com/science/42040>
4. «Газета по-українськи» № 1194 за 23.03.2011. Рубрика Здоров'я
5. Проблема водних ресурсів на Близькому Сході і перспективи залучення України до її розв'язання. www.niss.od.ua/p/311.doc
6. Бенцион Телянер. Опреснение морской воды сегодня – авантюра с признаками геноцида <http://maof.rjews.net>